Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2025-08-14
Ärendenummer SLK-2025-00432

Handläggare
Karin Magnusson, Karin Wallquist
Telefon: 031-368 05 80, 031- 368 02 92
E-post: karin.magnusson@stadshuset.goteborg.se
E-post karin.wallquist@stadshuset.goteborg.se

Hemställan från äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd avseende fixartjänst

Förslag till beslut

I kommunstyrelse och kommunfullmäktige:

1. Fixartjänst tillhandahålls enligt 11 kap. 4 § socialtjänstlagen (2025:400) för personer med funktionsnedsättning enligt de kriterier som framgår under rubriken stadsledningskontorets bedömning i tjänsteutlåtandet.
2. Nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda, bedöma och fatta beslut om fixartjänst för personer med funktionsnedsättning ska ges som en insats utan föregående behovsprövning enligt 11 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400). Redovisning av uppdraget ska rapporteras till kommunfullmäktige under 2026.

Sammanfattning

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd har i likalydande beslut hemställt till kommunfullmäktige gällande fixartjänst.

Göteborgs Stad har sedan flera år en avgiftsfri servicetjänst till äldre samt personer med funktionsnedsättning. Fixartjänsten är avsedd att förebygga skador och olycksfall och avser sådana uppgifter som en yngre frisk person utan funktionsnedsättning normalt kan utföra själv. Exempel på uppgifter är att sätta upp gardiner, montera brandvarnare och byta lampor. Fixartjänsten ges med stöd av lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter (befogenhetslagen). Personer under 67 år med funktionsnedsättning kan efter beslut enligt socialtjänstlagen få fixartjänst.

Sedan Göteborgs Stad inrättade fixartjänst har åldersgränsen i befogenhetslagen ändrats från 67 till 69 år. Det finns därmed inte stöd i Göteborgs Stads regelverk för närvarande att bevilja fixartjänster för personer mellan 67 och 69 år.

Nämnderna hemställer om att Göteborgs Stads regelverk för fixartjänst bör följa befogenhetslagens åldersgräns. Personer som inte omfattas av befogenhetslagens åldersgräns föreslås därmed kunna få behovsbedömd fixartjänst i enlighet med 11 kap. 4 § socialtjänstlagen (2025:400) (SoL). Stadsledningskontoret instämmer i den bedömningen.

I samband med hemställan ser stadsledningskontoret att det kan finnas förutsättningar för att fixartjänst skulle kunna hanteras enligt 11 kap. 5 § SoL. Stadsledningskontoret föreslår

att nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda denna fråga.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Fixartjänst tillhandahålls och finansieras inom den förebyggande verksamheten hos äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Fixartjänster är avgiftsfria.

Förslagen bedöms ha positiv inverkan på privatekonomin för personer som kan nyttja fixartjänst i stället för att själva betala privata aktörer för enklare insatser som att byta gardiner eller batterier i brandvarnare.

Att utreda om fixartjänst för personer med funktionsnedsättning bör ges som en insats utan föregående behovsprövning enligt 11 kap. 5 § SoL kan i förlängningen bidra till minskad administration.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Fixartjänst är en avgiftsfri serviceinsats som syftar till att förebygga skador och olycksfall, vilket bidrar till att öka individens trygghet och självständighet i hemmet.

Att utreda om fixartjänst för personer med funktionsnedsättning bör ges som en insats utan föregående behovsprövning enligt 11 kap. 5 § SoL kan underlätta för den enskilde att tidigt få tillgång till stödet.

Bilagor

1. Nämnden för funktionsstöds handlingar 2025-03-26 § 23
2. Äldre samt vård- och omsorgsnämndens handlingar 2025-03-25 § 55

Ärendet

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd har i likalydande beslut hemställt till kommunfullmäktige gällande fixartjänst. Hemställan avser att revidera Göteborgs Stads gällande regelverk så att beslut om fixartjänst harmoniserar med åldersgränsen i befogenhetslagen.

I samband med hemställan ser stadsledningskontoret att det kan finnas förutsättningar för att fixartjänst skulle kunna hanteras enligt 11 kap. 5 § i SoL.

Beskrivning av ärendet

Nämndernas hemställan

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden samt nämnden för funktionsstöd har uppmärksammat att åldersgränsen i befogenhetslagen förändrats sedan kommunstyrelsen 2012-01-25 § 49 beslutade om att tillhandahålla fixartjänster till personer under 67 år med funktionsnedsättning enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453), det vill säga den lag som gällde fram till 2025-07-01.

Eftersom befogenhetslagens åldersgräns har ändrats från 67 till 69 år finns det inte stöd i Göteborgs Stads regelverk för närvarande att bevilja fixartjänster för personer mellan 67 och 69 år.

Fixartjänst i Göteborgs Stad

Göteborgs Stad har sedan flera år en avgiftsfri servicetjänst, så kallad fixartjänst. Fixartjänsten är avsedd att förebygga skador och olycksfall och avser sådana uppgifter som en yngre frisk person utan funktionsnedsättning normalt kan utföra själv. Exempel på uppgifter är att sätta upp gardiner, montera brandvarnare och byta lampor. Insatser av omvårdnadskaraktär ingår inte och fixartjänsten ska ses som en service och inte en rättighet för den enskilde. All fixartjänst tillhandahålls och finansieras inom äldre samt vård- och omsorgsnämndens verksamhet.

Kommunfullmäktige beslutade 2025-03-27 § 154 att äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att även införa en fixartjänst för digitala tjänster för äldre i Göteborg. Uppdraget innefatta även de fixartjänster som äldre samt vård- och omsorgsnämnden utför åt nämnden för funktionsstöd som insats till personer under 69 år utifrån socialtjänstlagen.

Fixartjänst med stöd av befogenhetslagen

För personer över 69 år tillhandahålls tjänsten med stöd av befogenhetslagen.

Befogenhetslagen ger kommuner möjlighet att utan föregående individuell behovsprövning tillhandahålla servicetjänster åt personer som fyllt 69 år. Fixartjänst enligt denna lag kan ges så länge syftet är att ge servicetjänster som är avsedda att förebygga skador, olycksfall eller ohälsa och som inte utgör personlig omvårdnad.

Åldersgränsen för serviceinsatser i befogenhetslagen har förändrats till att gälla för personer 69 år och äldre. Därmed är det nu det ett glapp i Göteborgs Stads åldersgränser för fixartjänster. Stadsledningskontoret har inte hittat något specifikt beslut om inrättande av fixartjänst enligt befogenhetslagen. Av äldre handlingar framgår att frågan har behandlats i kommunfullmäktiges budget som en avgiftsfråga år 2007 samt att dåvarande

styrgrupp för äldreomsorg och psykiatri 2007-06-05 ställt sig bakom en definition av fixartjänst inom Göteborgs Stad.

Fixartjänst för personer med funktionsnedsättning efter individuell prövning enligt socialtjänstlagen

Göteborgs Stad erbjuder även fixartjänst till personer under 67 år enligt beslut i kommunstyrelsen 2012-01-25 § 49.

Dessa servicetjänster ges efter behovsbedömning med stöd av 11 kap. 4 § SoL. De kriterier som gäller för sådan insats är:

- ålder, det vill säga under 67 år,
- långvarig funktionsnedsättning (arten av funktionsnedsättning kan variera men förmågan att utföra vissa sysslor i hemmet ska vara begränsad),
- eget boende (om inte särskilda skäl föreligger),
- inget annat stöd som kan tillgodose behovet (till exempel pågående insatser eller nätverk).

Eftersom åldersgränsen för serviceinsatser i befogenhetslagen har ändrats till att gälla för personer 69 år och äldre blir det därmed ett glapp i Göteborgs Stads åldersgränser för fixartjänster.

Ytterligare alternativ med ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft 2025-07-01. En av nyheterna i lagen är att socialnämnder, enligt 11 kap. 5 §, ges en möjlighet att tillhandahålla vissa insatser för personliga behov till enskilda utan någon individuell behovsprövning. En förutsättning för att socialnämnden ska kunna tillhandahålla insatser utan utredning och individbeslut är att nämnden beslutar särskilt om att dessa insatser ska gå att tillhandahålla utan individuell behovsprövning. Det gäller även insatser som tidigare tillhandahållits på detta sätt. Nämnden ska även ta ställning till vilka eventuella villkor som ska gälla för deltagande i insatsen samt om det finns behov av att göra undantag på skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet.

Möjligheten att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning syftar bland annat till att ge socialtjänsten ytterligare ett verktyg för att komma i kontakt med enskilda som i dag är svåra att nå för socialtjänsten. Genom att processen för att tillhandahålla insatser förenklas sänks också trösklarna för enskilda att uppsöka och ta emot hjälp. Intentionen är att hjälpen ska vara tillgänglig när den enskilde vill ta del av den. Genom att nå invånare tidigt kan det även motverka att mer omfattande insatser behövs på sikt.

Nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden har på sina respektive nämndssammanträden i juni 2025 beslutat om vilka insatser som ska ges utan individuell behovsprövning och vad som ska gälla avseende dokumentation. Ingen av nämnderna har beslutat om nya insatser utan besluten avser sådana insatser som tidigare getts som service enligt dåvarande socialtjänstlag.

Stadsledningskontoret har ställt fråga till de båda förvaltningarna om fixartjänst kan vara ett alternativ för den nya tillämpningen, i stället för att besluta om insats enligt 11 kap. 4 § SoL. Båda förvaltningarna ser att det skulle kunna vara ett lämpligt alternativ men att detta först behöver utredas.

Stadsledningskontorets bedömning

Sedan Göteborgs Stad inrättade fixartjänst har åldersgränsen i befogenhetslagen förändrats. Stadsledningskontoret delar äldre samt vård- och omsorgsnämndens och nämnden för funktionsstöds bedömning om att fixartjänst bör följa befogenhetslagens åldersgräns. Personer som inte omfattas av befogenhetslagens åldersgräns föreslås därmed kunna få behovsbedömd fixartjänst i enlighet med 11 kap. 4 § SoL.

Kriterierna för fixartjänst i Göteborgs Stad enligt 11 kap. 4 § SoL föreslås vara:

- ålder, det vill säga den enskilde omfattas inte av befogenhetslagens ålder för servicetjänster,
- långvarig funktionsnedsättning (arten av funktionsnedsättning kan variera men förmågan att utföra vissa sysslor i hemmet ska vara begränsad),
- ordinärt boende (om inte särskilda skäl föreligger),
- inget annat stöd som kan tillgodose behovet (till exempel pågående insatser eller nätverk).

Stadsledningskontoret bedömer dock att det finns skäl att utreda om fixartjänst för personer med funktionsnedsättning, som inte omfattas av servicetjänster enligt befogenhetslagen, är en lämplig insats att tillhandahålla utan föregående behovsprövning enligt nya socialtjänstlagen. Fixartjänst kan vara en sådan insats där invånare nås tidigt och att tjänsten då är lättillgänglig harmoniserar med nya socialtjänstlagens intentioner.

Enligt 11 kap. 5 § SoL får socialnämnden tillhandhålla insatser utan individuell behovsprövning om insatserna är för personligt bruk. En fråga som värderats inom stadsledningskontoret är hur detta förhåller sig till likställighetsprincipen i kommunallagen (2017:725) när socialtjänsten är uppdelad på flera socialnämnder. Stadsledningskontoret har bedömt att berörda socialnämnder tillsammans behöver analysera och bedöma vilka insatser som kan vara lämpliga att tillhandhålla utan individuell behovsprövning och hitta en samsyn kring detta. Under förutsättning att nämnderna kan hitta en samsyn har nämnderna genom sina reglementen och budgetar mandat att besluta om hur de ska utnyttja de möjligheter nya socialtjänstlagen ger att tillhandhålla insatser utan individuell behovsprövning. I de fall det finns riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige behöver nämnderna hemställa gällande insatsen.

Med ovan sagt anser stadsledningskontoret att det är lämpligt att nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden utreder, bedömer och beslutar om fixartjänst för personer med funktionsnedsättning bör ges som en insats utan föregående behovsprövning enligt 11 kap. 5 § SoL. Uppdraget bör återrapporteras till kommunfullmäktige under 2026. Om nämnderna beslutar att fixartjänst ska ges enligt denna bestämmelse bör fixartjänst enligt 11 kap. 4 § SoL upphöra.

Jonas Kinnander	Eva Hessman
Direktör Ärende och utredning	Stadsdirektör

Nämnden för funktionsstöd

Göteborgs Stad

Utdrag ur protokoll (nr 2B)
Sammanträdesdatum: 2025-03-26

Hemställan till kommunstyrelsen om servicetjänster (fixartjänst)

§ 23, Dnr N161-0307/25

Förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt- vård och omsorgsförvaltningen har uppmärksammat att det enligt nu gällande beslut från kommunstyrelsen saknas stöd för att fatta beslut om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster, så kallade fixartjänster, för personer mellan 67–69 år.

Beslut

1. Nämnden för funktionsstöd hemställer till kommunstyrelsen att revidera nu gällande beslut om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktionsnedsättning under 67 år.
2. Nämnden för funktionsstöd hemställer till kommunstyrelsen att besluta om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktions-nedsättning i enlighet med befogenhetslagens åldersbestämmelser.

Handling

Förvaltningen har den 27 februari 2025 upprättat ett tjänsteutlåtande. Förvaltningen föreslår att nämnden hemställer till kommunstyrelsen att revidera nu gällande beslut om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktionsnedsättning under 67 år och hemställer till kommunstyrelsen att besluta om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktionsnedsättning i enlighet med befogenhetslagens åldersbestämmelser.

Yrkande

Ordförande Håkan Hallengren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag att hemställa till kommunstyrelsen att revidera beslutet om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktionsnedsättning.

Justering

Den 28 mars 2025.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Utdrag ur protokoll (nr 2A)
Sammanträdesdatum: 2025-03-26

Vid protokollet

Ordförande
Håkan Hallengren (S)

Justerande
Åsa Hartzell (M)

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2025-02-27
Diarienummer N161-0307/25

Handläggare
Caroline Öberg
Telefon: 031-365 00 00 (växel)
E-post: caroline.oberg@funktionsstod.goteborg.se

Hemställan till kommunstyrelsen om service-tjänster (fixartjänst)

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd hemställer till kommunstyrelsen att revidera nu gällande beslut om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktionsnedsättning under 67 år.
2. Nämnden för funktionsstöd hemställer till kommunstyrelsen att besluta om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktions-nedsättning i enlighet med befogenhetslagens åldersbestämmelser.

Sammanfattning

Förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt- vård och omsorgsförvaltningen har uppmärksammat att det enligt nu gällande beslut från kommunstyrelsen saknas stöd för att fatta beslut om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster, så kallade fixartjänster, för personer mellan 67–69 år.

Enligt beslut från kommunstyrelsen har personer med funktionsnedsättning under 67 år rätt till avgiftsfria servicetjänster, så kallade fixartjänster. För personer över 69 år krävs inget biståndsbeslut, då tjänsten ges med stöd av lag om vissa kommunala befogenheter, befogenhetslagen, vilken anger att kommuner får utan föregående individuell behovsprövning tillhandahålla servicetjänster åt personer som fyllt 69 år.

Nämnden föreslås därför hemställa till kommunstyrelsen att revidera nu gällande beslut om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktions-nedsättning under 67 år. Nämnden föreslås hemställa till kommunstyrelsen att besluta om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktionsnedsättning i enlighet med befogenhetslagens åldersbestämmelser.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Fixartjänst tillhandahålls och finansieras inom den förebyggande verksamheten hos äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Fixartjänster är avgiftsfri.

Förslaget bedöms ha positiv inverkan på privatekonomin för personer med funktions-nedsättning, som kan nyttja fixartjänst i stället för att själva betalda privata aktörer för enklare servicetjänster så som att byta gardiner eller batterier ur brandvarnare.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

I *Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning* lyfts både trygghet och självständighet fram som viktiga rättighetsområden. Fixartjänst är en avgiftsfri serviceinsats som syftar till att förebygga skador och olycksfall, vilket bidrar till att öka individens trygghet och självständighet i hemmet.

Personer med funktionsnedsättning i åldern 67–69 år ska ha samma möjlighet att få sina behov av trygghet och självständighet tillgodosedda genom avgiftsfria serviceinsatser, som de över 69 år samt under 67 år.

Samverkan

Information lämnas på förvaltningsövergripande samverkansgrupps (FSG) möte den 19 mars 2025.

Bilagor

Inga bilagor har bifogats tjänsteutlåtandet.

Ärendet

Nämnden föreslås hemställa till kommunstyrelsen att revidera beslut om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktionsnedsättning under 67 år och besluta om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster enligt befogenhetslagen för personer med funktionsnedsättning. Denna hemställan kommer även att behandlas i äldre samt vård- och omsorgsnämnden.

Beskrivning av ärendet

Servicetjänster (Fixartjänst)

Göteborgs Stad har sedan flera år en avgiftsfri servicetjänst, så kallad fixartjänst, dit personer kan vända sig för att få hjälp med exempelvis sätta upp gardiner, montera brandvarnare eller byta lampor. Tjänsten utförs av den förebyggande verksamheten inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen. Fixartjänster definieras i Göteborg som uppgifter som en yngre frisk person utan funktionsnedsättning normalt kan utföra själv. De tjänster som utförs är avsedda att förebygga skador, olycksfall eller ohälsa. Fixartjänst avser inte personlig omvårdnad. Fixartjänsterna är en service, men inte en rättighet för den enskilde.

För personer över 69 år krävs inget biståndsbeslut, utan tjänsten tillhandahålls med stöd av 2 kap 7 § lag om vissa kommunala befogenheter, befogenhetslagen, vilken anger att kommuner får utan föregående individuell behovsprövning tillhandahålla servicetjänster åt personer som fyllt 69 år.

Fixartjänst erbjuds även till personer under 67 år med funktionsnedsättning. Dessa servicetjänster ges efter behovsbedömning med stöd av 4 kap 2 § socialtjänstlagen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har 2012 i ett ärende fattat beslut om fixartjänster för personer under 67 år med funktionsnedsättning (§ 49, dnr 0696/08). Beslutet gör gällande att personer med funktionsnedsättning under 67 år har rätt till avgiftsfria servicetjänster så kallade fixartjänster. Tillämpningsföreskrifter och utförande kan kopplas till den befintliga fixartjänsten för äldre och det finns en utarbetad rutin för detta i *Göteborgs Stads handbok för handläggning av individuellt stöd enligt LSS och SoL till personer med funktionsnedsättning*.

Enligt nämnden för funktionsstöds delegationsordning punkt 6.1.14 kan bistånd till avgiftsfria servicetjänster ges till personer med funktionsnedsättning under 67 år. På hemsidan för Göteborgs Stad framgår dock att personer med funktionsnedsättning under 69 år har rätt till fixartjänster. Detta överensstämmer inte med kommunstyrelsens beslut, vilket inte är kopplat till befogenhetslagens åldersbestämmelser, och inte heller med nämnden för funktionsstöds delegationsordning. Det innebär att det för närvarande inte finns stöd för att bevilja fixartjänster för personer mellan 67 och 69 år.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen ser ett behov av att förtydliga den grund utifrån vilken nämnderna fattar beslut, för att personer mellan 67 och 69 år ska kunna beviljas fixartjänst. Detta är särskilt viktigt då kommunen i detta fall utger bistånd utöver lag.

Förvaltningen ser att kommunstyrelsen behöver fatta beslut om att personer med funktionsnedsättning under 69 år har rätt till avgiftsfria servicetjänster, så kallade fixartjänster, och att detta kopplas till åldersbestämmelser i befogenhetslagen.

Nämnden föreslås därför hemställa till kommunstyrelsen att revidera nu gällande beslut om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktionsnedsättning under 67 år. Nämnden föreslås vidare hemställa till kommunstyrelsen att besluta om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer med funktionsnedsättning i enlighet med befogenhetslagens åldersbestämmelser.

Camilla Blomqvist	Yvonne Pontén
Förvaltningsdirektör	Avdelningschef Myndighet

Göteborgs Stads äldre samt vård- och omsorgsnämnd

Protokollsutdrag
Sammanträdesdatum: 2025-03-25

§ 55 Ärendenummer AVO-2025-00322

Hemställan till kommunfullmäktige angående fixartjänst för personer 65-69 år

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden hemställer till kommunfullmäktige att besluta om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer mellan 65-69 år i enlighet med befogenhetslagens åldersbestämmelser.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2025-02-27

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2025-02-27
Diarienummer AVO-2025-00322

Handläggare: Johanna Häussler Sand och Henrik Sundgren
Telefon: 031-3651069
E-post:
johanna.haussler.sand@aldrevardomsorgsforvaltniningen.se

Hemställan till kommunfullmäktige angående fixartjänst för personer 65-69 år

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden hemställer till kommunfullmäktige att besluta om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer mellan 65-69 år i enlighet med befogenhetslagens åldersbestämmelser.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens beslut från år 2012 om fixartjänster enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453) gäller endast personer under 67 år för personer med funktionsnedsättning (KS, 2012, § 49, diarienummer 0696/08). Beslutet från kommunstyrelsen har varit kopplat till ett tidigare beslut från kommunfullmäktige. Det är inte heller kopplat till 2 kap. 7 § lag om vissa kommunala befogenheter (2009:47), befogenhetslagen åldersbestämmelser.

Enligt äldre samt vård- och omsorgsnämndens delegationsordning, punkt 5.1.14, kan bistånd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen till avgiftsfria servicetjänster även kallat ”fixartjänst” ges till personer mellan 65-69 år, det vill säga det har en generell täckning. Det är inte heller kopplat till befogenhetslagens åldersbestämmelser som för närvarande är 69 år.

Nämnden föreslås därför hemställa till kommunfullmäktige att besluta om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer mellan 65-69 år i enlighet med lag om vissa kommunala befogenheter (2009:47), befogenhetslagens åldersbestämmelser. Det är endast kommunfullmäktige som kan besluta om att en insats, som i det aktuella fallet fixartjänst, kan beviljas av en socialnämnd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Fixartjänsten tillhandahålls och finansieras inom den förebyggande verksamheten hos äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Fixartjänst är avgiftsfri.

Förslaget bedöms ha en positiv inverkan på privatekonomin för enskilda personer mellan 65-69 år. Den enskilde kan nyttja fixartjänst istället för en betald aktör för enklare och fallförebyggande servicetjänster så som att byta gardiner eller batterier till en brandvarnare.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Fixartjänst är en avgiftsfri serviceinsats som syftar till att förebygga skador och olycksfall, vilket bidrar till att öka individens trygghet och självständighet i hemmet.

Personer i åldern 65-69 år ska ha samma möjlighet att få sina behov av trygghet och självständighet tillgodosedda genom avgiftsfria serviceinsatser som de över 69.

Samverkan

Information ges på förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 19 mars 2025.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Nämnden föreslås hemställa till kommunfullmäktige att besluta om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer i enlighet med befogenhetslagens åldersbestämmelser.

Beskrivning av ärendet

Om fixartjänst

Göteborgs Stad har sedan flera år en avgiftsfri servicetjänst, så kallad fixartjänst, dit personer kan vända sig för att få hjälp med exempelvis sätta upp gardiner, montera brandvarnare eller byta lampor. Fixartjänster definieras i Göteborg Stad som uppgifter som en yngre frisk person utan funktionsnedsättning normalt kan utföra själv. De tjänster som utförs är avsedda att förebygga skador och olycksfall. Fixartjänst avser inte personlig omvårdnad. Fixartjänsterna är en service men inte en rättighet för den enskilde.

För personer över 69 år krävs inget biståndsbeslut, utan tjänsten tillhandahålls med stöd av 2 kap. 7 § lag om vissa kommunala befogenheter (2009:47) befogenhetslagen. Lagen ger kommuner möjlighet att utan föregående individuell behovsprövning tillhandahålla servicetjänster åt personer som fyllt 69 år.

Fixartjänst erbjuds även till personer under 69 år. Dessa servicetjänster ges efter behovsbedömning med stöd av 4 kap. 2 § socialtjänstlagen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har år 2012 fattat beslut om fixartjänster för personer med funktionsnedsättning under 67 år (§ 49, Diarienummer 0696/08). Beslutet gör gällande att personer med funktionsnedsättning under 67 år har rätt till avgiftsfria servicetjänster. Tillämpningsföreskrifter och utförande kan kopplas till den befintliga fixartjänsten för äldre och det finns en utarbetad rutin för detta i *Göteborgs Stads handbok för handläggning av stöd enligt LSS och SoL till personer med funktionsnedsättning*. Beslutet från kommunstyrelsen har varit kopplat till ett tidigare beslut från kommunfullmäktige. Det är inte heller kopplat till 2 kap. 7 § befogenhetslagen åldersbestämmelser.

Enligt äldre samt vård- och omsorgsnämndens delegationsordning 5.1.1 kan bistånd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen till avgiftsfria servicetjänster ”fixartjänst” ges till personer mellan 65-69 år.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har ställt en fråga till den juridiska avdelningen på stadsledningskontoret som bedömer att det behövs en hemställan till kommunfullmäktige. Detta för att kunna bevilja fixartjänst till personer mellan 65-69 år enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen i enlighet med äldre samt vård- och omsorgsnämndens delegationsordning.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen ser ett behov av att förtydliga den grund utifrån vilken nämnden fattar beslut för att personer mellan 65 och 69 år ska kunna beviljas fixartjänst. Detta är särskilt viktigt då kommunen i detta fall utger bistånd utöver lag.

Förvaltningen ser att kommunfullmäktige behöver fatta beslut om att personer mellan 65-69 år har rätt till avgiftsfria servicetjänster, så kallade fixartjänster, och att detta kopplas till åldersbestämmelserna i 2 kap. 7 § befogenhetslagen.

Nämnden föreslås därför hemställa till kommunfullmäktige att besluta om biståndsbedömda och avgiftsfria servicetjänster för personer i enlighet med befogenhetslagens åldersbestämmelser. Det är endast kommunfullmäktige som kan besluta om att en insats, som i det aktuella fallet fixartjänst, kan beviljas av en socialnämnd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen.

Maria Terins	Babbs Edberg
Avdelningschef	Förvaltningsdirektör